

Inledning

Detta Aktuellt innehåller en kort sammanfattning av bestämmelserna för besiktning av samlingstält. Bestämmelserna är nya och har sin utgångspunkt i ordningslagen.

Bestämmelserna innebär krav på att ett samlingstält ska vara besiktigat och godkänt. Besiktningen ska ske av ett ackrediterat besiktningsorgan. De tekniska krav som besiktningsorganet ska beakta återfinns i Räddningsverkets föreskrifter och allmänna råd om besiktning av samlingstält. Polismyndigheten ger tillstånd till användande av samlingstält och deras provning bör kunna inskränka sig till kontroll av att godkännandebevis finns och att samlingstältet överensstämmer med detta.

Det ska poängteras att Räddningsverks cirkulär 3/91 B, "Brandskydd vid föreställningstält" upphör att vara vägledande i frågor som omfattas av den nya lagstiftningen. (Övriga frågor som omfattas av cirkuläret kommer eventuellt att inarbetas i en standard.) Nedan följer en sammanställning av aktuell lagstiftning och en redogörelse för lagstiftningens innehåll.

Aktuell lagstiftning

Ordningslagen (1993:1617) innehåller särskilda föreskrifter om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt föreskrifter om allmän ordning och säkerhet dels vid sammankomster och tillställningar på offentliga platser och vid vissa anläggningar och verksamheter, dels i viss kollektiv persontrafik. Lagen innehåller en bestämmelse om att samlingstält ska vara besiktigade och godkända. Lagens förarbeten utgörs av proposition 1992/93:210, Ny ordningslag m.m.

I förordningen (1993:1633) om besiktning av samlingstält finns bestämmelser om besiktningsförfarandet och vem som utför besiktningarna.

Räddningsverket ger ut verkställighetsföreskrifter om besiktning av samlingstält. Dessa föreskrifter finns ännu inte utgivna på grund av pågående notifieringsprocess.

I lagen (1992:1119) och förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll finns bestämmelser om ackreditering och tillsyn av besiktningsorgan.

Bestämmelser om besiktning av samlingstält

Ordningslagen innehåller krav på tält som används vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar. Ett tält får endast användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar om det har betryggande brandtålighet och stabilitet samt i övrigt tältet och dess inredning erbjuder betryggande säkerhet mot brand eller andra olycksfall och utrymningsvägarna är tillfredsställande. Ett tält som är avsett för fler än 150 personer och får uppföras utan bygglov (samlingstält) ska vara besiktigat och godkänt. Besiktningen ska ske innan tältet första gången tas i bruk i Sverige och vid regelbundet återkommande tillfällen.

Om tältet har ändrats i något avseende som har väsentlig betydelse för säkerheten, ska det besiktigas på nytt. Godkännande av ett samlingstält ska gälla för en tid av minst tre och högst sju år. Om ett tält, som är avsett att användas vid allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, på grund av skada eller av någon annan orsak inte erbjuder betryggande säkerhet mot brand eller andra olycksfall, får polismyndigheten förbjuda att tältet används vid sådana sammankomster eller tillställningar så länge felet består.

En besiktning av ett samlingstält ska inriktas på en provning av brandtålighet och stabilitet hos tältet och dess inredning. Besiktningen ska innehålla en allsidig bedömning av tältet och de olika anordningar som förekommer i detta.

Särskild vikt bör fästas vid att tältet inte är konstruerat eller inrett så att fara för brand uppkommer. Även tältdelarnas konstruktion och stabilitet bör undersökas, liksom placeringen av sittplatser, gångar, utrymningsvägar m.m. Godkännandebeviset ska regelmässigt kompletteras med en skiss över hur tältet enligt godkännandebeslut ska vara inrett.

I förordningen om besiktning av samlingstält beskrivs det förfarande som gäller för besiktning av samlingstält. Bland annat sägs att ett av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ackrediterat besiktningsorgan ska kontrollera att tältet med tillhörande inredning och andra anordningar har utförts på ett sätt som stämmer överens med gällande föreskrifter och som i övrigt är tillfredsställande från säkerhetssynpunkt. Om så är fallet ska organet utfärda bevis (godkännandebevis) om detta. Beviset ska i allmänhet gälla för en tid om fem år. Giltighetstiden för ett godkännande får dock inte understiga tre år och inte överstiga sju år. Bevis som utfärdats av utländskt organ som angivits av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll gäller som godkännandebevis enligt förordningen om teknisk kontroll.

Räddningsverket har getts bemyndigande att, efter samråd med Rikspolisstyrelsen och Boverket, meddela närmare föreskrifter om besiktning av samlingstält. Föreskrifterna ska vara av rent teknisk karaktär.

Räddningsverkets föreskrifter och allmänna råd innehåller tekniska krav på tältet, anordningar samt inredningen. Bestämmelserna innebär att krav ställs på t ex tältduk, bärande delar, förhållanden som berör utrymning, elanläggningar och uppvärmningsanordningar samt bärande delar av inredningen. Det ska poängteras att Räddningsverkets föreskrifter ska tillämpas av det ackrediterade besiktningsorganet. Det är besiktningsorganet som ska kontrollera att samlingstältet uppfyller de tekniska krav som finns i bestämmelserna. Lagen och förordningen om teknisk kontroll innehåller krav på besiktningsorganet.

Tillstånd m. m. enligt ordningslagen

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar får inte utan tillstånd anordnas på offentliga platser. I vissa fall får dock en allmän sammankomst hållas utan tillstånd. Den som avser att inom ett område som redovisas i detaljplan anordna en allmän sammankomst eller offentlig tillställning som det inte krävs tillstånd för ska anmäla detta. Ansökan om tillstånd och anmälan ska göras hos polismyndigheten.

En ansökan om tillstånd för den allmänna sammankomsten eller den offentliga tillställningen ska innehålla uppgifter om anordnaren,

tidpunkten för sammankomsten eller tillställningen, sammankomsten eller tillställningens art, sammankomsten eller tillställningens huvudsakliga utformning samt de åtgärder i fråga om ordning och säkerhet som anordnaren avser att vidta.

Anmälan om den allmänna sammankomsten eller den offentliga tillställningen bör innehålla motsvarande uppgifter.

Det kontrollförfarande som införts för samlingstält bör få till följd att den prövning som görs av polisen med hjälp av bl a den eller de nämnder i kommunen som svarar för räddningstjänsten i det enskilda tillståndsärendet i dessa fall blir tämligen summarisk. De lokala myndigheterna bör kunna begränsa sin undersökning till en kontroll av att godkännandebevis finns, att tältet överensstämmer med beviset och att inredning m.m. har ställts upp enligt de ritningar som ska bifogas godkännandebeviset. Särskild sakkunnigbesiktning torde således behövas endast i undantagsfall, t ex om det finns anledning att anta att tältet har skadats eller att det annars på väsentliga punkter avviker från vad som anges i beviset. Det ska tilläggas att polismyndigheten får anlita sakkunnig på anordnarens bekostnad.

Tillstånd ska inte ges om ett samlingstält inte är godkänt eller inte får användas enligt vad som sägs i ordningslagens bestämmelser om samlingstält.

Ikraftträdande

Ordningslagen trädde i kraft den första april 1994. Övergångsbestämmelserna medger dock att ett samlingstält får användas för sitt ändamål trots att besiktning inte skett. Rätten till användning utan föregående besiktning upphör dock den 30 september 1994 om inte en skriftlig ansökan om besiktning har gjorts dessförinnan.

I avvaktan på att besiktningsorgan ska ackrediteras av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, kan ansökan lämnas till polismyndigheten, i enlighet med rekommendation från Rikspolisstyrelsen.

För fullständighet hänvisas till:

- Ordningslagen (1993:1617)
- Förordningen (1993:1633) om besiktning av samlingstält
- Förordning (1995:194) om ändring i förordningen om besiktning av samlingstält
- Lagen (1992:1119) om teknisk kontroll
- Förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll